

Stakeholdersforum – vergadering 17 juni 2021

Belangrijke agendapunten:

1. Vernieuwing van de audit
2. Het voorstel voor een Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

1. Vernieuwing van de audit

Dit is het thema van de gelijknamige [werkgroep](#) die fungeert onder de Stuurgroep Publiek Belang. De werkgroep onderzoekt hoe verdere vernieuwing van de audit – naast de momenteel lopende programma's ter verbetering van de controlekwaliteit – vorm moet krijgen.

Marc Hogeboom brengt als sponsor van de werkgroep en Stuurgroep-lid het stakeholdersforum op de hoogte van de laatste vorderingen van de werkgroep en de voortgang op dit thema.

Werkwijze werkgroep

De werkgroep is vertrokken met de rapportages van Brydon (UK rapport dat een herdefinitie en herinrichting van het auditberoep voorstelt), de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA), de Monitoringcommissie Accountancy (MCA), de opdrachtformulering van de Kwartiermakers Accountancy en diverse reeds lopende initiatieven in de sector.

Tijdens een aantal sessies zijn diverse thema's benoemd waarbinnen met name naar zogenoemde *bold moves* is gezocht: voorstellen die én een breuk zijn met het verleden (of minimaal een sterkere voortzetting zijn van de reeds bestaande praktijk) én die echt een stap voorwaarts in kwaliteit en maatschappelijke relevantie kunnen betekenen.

Hogeboom bespreekt twee kernthema's met de leden van het stakeholdersforum:

- Open podium
- Assurance met maatschappelijke impact

Over beide punten is het stakeholdersforum positief; zowel een duidelijke, waarde toevoegende en transparante rol van de accountant op de AvA's als het onderzoeken van een verdere uitbreiding van de controleverklaring met niet-financiële onderwerpen.

Open podium

Onder deze noemer verkent de werkgroep mogelijkheden om het optreden van de accountant bij Algemene vergaderingen van Aandeelhouders (AvA's) te verbreden en eventueel ook tijdens de controle vaker over belangrijke onderwerpen te spreken met belanghebbenden.

Het stakeholdersforum wijst in deze op de geheimhouding en vertrouwelijkheid die momenteel de communicatie van de accountant beperken. Meer communicatie kan zeker nuttig zijn tijdens maar ook buiten de AvA zelf. Dit vereist dan wel een duidelijk omschreven (wettelijk) kader. Aanwezigheid van de accountant bij bijvoorbeeld investor relations dagen van het gecontroleerde bedrijf is naar de mening van het stakeholdersforum minder noodzakelijk.

Het stakeholdersforum wijst ook nadrukkelijk op de huidige verantwoordelijkheden van de ondernemingsleiding (RvB en RvC) versus die van de accountant. Die moeten niet door elkaar gaan lopen. Overigens is over dergelijke, brede *meet and greet* bijeenkomsten in de UK een pilot gehouden met zeer positieve uitkomsten. De NBA heeft een herziening van de NBA Handreiking 'optreden van de accountant in de AvA' op de agenda van het Adviescollege voor Beroepsreglementering gezet.

Assurance met maatschappelijke impact

De controleverklaring is in recente jaren reeds uitgebreid met extra informatie over bijvoorbeeld de Key Audit Matters. De werkgroep bekijkt onderwerpen die mogelijk ook in de controleverklaring kunnen worden opgenomen zoals *soft controls* en cultuur. Het stakeholdersforum signaleert dat de informatieve waarde van de accountantsverklaring steeds meer door gebruikers wordt gezocht in niet-financiële onderwerpen. Een actueel voorbeeld is klimaatverandering. Het stakeholdersforum ziet zeker een rol voor de accountant om hier over te rapporteren. Punt van aandacht is dan wel een duidelijk normenkader waaraan getoetst kan worden.

2. Voorstel voor een Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

De Europese Commissie (EC) heeft op 21 april 2021 een voorstel gedaan voor een CSRD in verband met de wens om te komen tot een aanscherping en doorontwikkeling van de bestaande niet-financiële/ESG verslaggevingsregels. De EU wil hiermee duurzaamheidsrapportages van organisaties naar een hoger niveau tillen. De NBA is voornemens om op de consultatie te reageren.

Met het stakeholdersforum wordt onder andere gesproken over de integratie van de financiële en niet-financiële rapportages. Het stakeholdersforum ziet nut en noodzaak van geïntegreerd rapporteren versus bijvoorbeeld een afgescheiden deel in het bestuursverslag waarin de duurzaamheidsinformatie wordt opgenomen. Eveneens benadrukt het stakeholdersforum dat de mate van zekerheid die de duurzaamheidsrapportages moeten bieden uiteindelijk gelijk dient te zijn aan de overige financiële rapportages.

Tevens ziet het stakeholdersforum ruimte voor andere partijen dan accountants om de duurzaamheidsinformatie te controleren, mits deze ook de gewenste kwaliteit leveren en de gewenste zekerheid geven. Diverse leden van het stakeholdersforum wijzen er wel op dat zowel de klant als aandeelhouders graag één aanspreekpunt willen hebben en niet met veel verschillende losse partijen willen werken. Dat zou kunnen betekenen dat bijvoorbeeld experts samenwerken en dat de accountant het aanspreekpunt is en alles samenbrengt.

Ten aanzien van de duurzaamheidsrapportage van het MKB ondersteunt het stakeholdersforum het NBA-standpunt van een ingroeimodel voor MKB-ondernemingen. Wel wijst het stakeholdersforum er op dat de eisen aan beursgenoteerd MKB hoger mogen zijn dan aan niet-beursgenoteerd MKB.

Het EU-voorstel bevat verder een bepaling dat een vennootschap kan worden vrijgesteld van duurzaamheidsverslaglegging als zij deel uitmaakt van de geconsolideerde verslaglegging van een grotere groep. De NBA is van mening dat 'dochters' niet vrijgesteld moeten worden van duurzaamheidsverslaglegging.

In het stakeholdersforum zijn de meningen over dit punt verdeeld. Enerzijds mee eens: volledige rapportage is nodig voor het bieden van een compleet beeld van duurzaamheid van totale geconsolideerde onderneming. Anderzijds is dit te beschouwen als een maatschappelijk vraagstuk waar de NBA niet per sé een standpunt over in hoeft te nemen. Vergelijk bijvoorbeeld de maatschappelijke relevantie van de recente rechterlijke uitspraak inzake Shell en verduurzaming.